

List, Tuple, Dictionary, String

TH.S TRẦN ĐỨC LỢI
PYTHONVIETNAM.INFO

Ôn tập bài cũ

- Điều khiển luồng
- Vòng lặp
- Ngoại lệ

Mục đích bài học

- Tìm hiểu về các kiểu dữ liệu list, tuple, dictionary và một số phần mở rộng của string

Tập hợp

Có thể thao tác với
từng phần tử trong
vali

Vali có thể chứa
nhiều loại đồ đạc
khác nhau

Tập hợp

- $X = 2$
- $X = 4$
- X không phải là một tập hợp vì nó chỉ có một giá trị và khi thêm 1 giá trị khác vào giá trị cũ bị ghi đè

Dictionary

- Dictionary là **tập hợp** của các phần tử mà mỗi phần tử bao gồm key và value.
- Java: Hashmap, Properties

Dictionary

Một danh bạ với
tên contact và
thông tin contact

Dictionary

Đồ đạc được để **lộn xộn** nhưng đều **dán nhãn**

Dictionary: Cú pháp

- **Cú pháp:**
- $D = \{key1: value1, key2: value2\}$
 - $D = \{x:1, y:2\}$
- Có thể khai báo một dictionary rỗng:
 - $D = \{\}$
- Yêu cầu đối với key: là **immutable object**
 - Thử với trường hợp gán **key** là **biến**

Dictionary

- Dictionary là tập hợp dữ liệu mạnh nhất trong python so với list, tuple và string
- Cho phép có các thao tác tương tự database
- Không có sắp xếp dữ liệu mà dựa hoàn toàn vào nhãn (khác với list)

Dictionary

- Truy xuất dữ liệu:
 - `D['key']`
- Sẽ phát sinh **lỗi** nếu truy xuất đến một **key** chưa có trong dictionary
- Có thể sử dụng toán tử **in** để kiểm tra xem key đã có trong dictionary chưa
 - `'key' in D`

Dictionary: get()

- Kiểm tra xem một **key** đã có trong dict chưa đồng thời **tự động** gán giá trị **mặc định** cho key nếu như key này chưa có trong dict
- `D.get('key', 'dval')`

Dictionary

- Bài tập ứng dụng:
 - Hãy sử dụng dictionary để **đếm** số lần xuất hiện của các từ trong 10 lần nhập của người dùng

Dictionary và vòng lặp

- Yêu cầu: Cần in tất cả các giá trị của các phần tử trong dictionary?
 - Chương trình cần đi qua tất cả các key của dict
 - Với mỗi key thực hiện in value tương ứng

For key in dict:
Print key, dict[key]

Dictionary: items()

- Trả về một list các phần tử dưới dạng tuples của một dictionary
- Ví dụ:
 - `D={'x':1}`
 - `Print D.items()`

Dictionary: items và loop

- Dùng vòng lặp nhưng với cả hai tham số key, value

For key, val in d.items():
 Print key, val

List: Danh sách

- Định nghĩa một list bằng dấu []
- Các thành viên trong list có thể là bất cứ object nào kể cả một list khác
- Có thể tạo một list rỗng
- `A = []`
- `B = [1,2,3]`

List

TO DO LIST

List & Loop

- For I in [1,2,3,4,5]:
 - Print I
- Print 'ended.'
- For x in ['johnny', 'loitd']:
 - Print x

List

- Truy xuất dữ liệu trong list với dấu [index]
- Ví dụ: `list[1]`
- `List = ['Loitd', 'python', 'vietnam']`
- Giống với string, list đánh index từ 0

List: Mutable

- String là immutable
- Ta phải tạo một string mới nếu muốn có sự thay đổi
- List là mutable
- Có thể thay đổi các phần tử của list bằng cách truy xuất và gán giá trị
- Ví dụ:
 - `X = 'abc'`
 - `X[0] = 'd'`
 - `X = ['a','b','c']`
 - `X[0] = 'd'`

List: len()

- Để xác định độ dài của list sử dụng hàm len(list)
- Len() cũng áp dụng cả với string

List: range()

- Hàm `range(x)` trả về 1 list các số từ 0 đến $x-1$
- Bài tập:
 - Viết lại ví dụ với for loop sử dụng hàm `range()` và `len()`

List

- Chúng ta có thể nối hai chuỗi bằng toán tử +
- `List1 = [1,2,3]`
- `List2 = [4,5,6]`
- `List1 + list2 = list3`

Cắt một list sử dụng :

- `T[a:b]` được hiểu là: lấy từ phần tử thứ **a** đến phần tử **b-1**
- `T[1:3]`
- `T[:4]`
- `T[2:]`
- `T[:]`

List: append()

- Có thể xây dựng list từ list rỗng và hàm append() để thêm các phần tử vào list
- Append() sẽ thêm các phần tử vào **cuối** list
- Ví dụ
 - `A = list()`
 - `A.append('x')`
 - `A.append(1)`
 - `Print A`

List: kiểm tra phần tử

- Kiểm tra một phần tử có hay không thuộc list ta sử dụng **in** và **not in**?
- Ví dụ:
 - `A = [1,2,3,4,5]`
 - `1 in A`
 - `6 not in A`

List: Ordered

- Phương thức `append()` sẽ thêm các phần tử mới vào cuối list
- Một list có thể được sắp xếp lại trật tự với phương thức `list.sort()`
- Ví dụ:
 - `L = [1,2,4,3]`
 - `L.sort()`

List: Một số hàm lấy list làm tham số

- Đây là các hàm built-in:
 - Len(l)
 - Max(l)
 - Min(l)
 - Sum(l)
- Bài tập:
 - Hãy tính giá trị trung bình của n số do người dùng nhập vào đến khi người dùng nhập “over”?

String: split() into list

- Hàm split() của một chuỗi sẽ trả về 1 list
- Chỉ định delimiter cho split()
- Ví dụ:
 - Str = “cuoc doi tuoi dep”
 - Str.split()
 - Str = “cuoc,doi,tuoi,dep”
 - Str.split()?

String: split nhiều lần

- Có chuỗi sau:
 - “fromXwithLove: I love Python. Send email to loitd@pythonvietnam.info”
- Bài tập:
 - Hãy tách chuỗi này để đưa ra được tên người gửi, thông điệp, và email người nhận.

String: rstrip()

- Cắt các ký tự trắng ở trái (lstrip) và phải (rstrip) chuỗi
- Ví dụ:
 - “ I love emin “.rstrip()
 - “ I love emin “.lstrip()
 - “ I love emin “.strip()

String: startswith()

- `Str.startswith('key', begin=0, end=len(str))`
- Kiểm tra các ký tự bắt đầu của một chuỗi.
- Ví dụ:
 - `"important: I love you, Loi!".startswith('important:')`
- Bài tập:
 - Viết chương trình đọc chuỗi nhập vào từ người dùng và chỉ xử lý in ra những chuỗi nào bắt đầu với từ `"chatmsg:"`, thoát chương trình bằng phím `"q"`

String: endswith()

- `Str.startswith('key', begin=0, end=len(str))`
- Kiểm tra các ký tự kết thúc của một chuỗi.
- Trả về True/False

String: find()

- `.find('key', begin=0, end=len(str))`
- Kiểm tra sự xuất hiện của chuỗi trong chuỗi lớn
- Trả về giá trị index hoặc -1

String: Replace()

- `.replace('old', 'nouvou', max=2)`
- Thay thế chuỗi 'old' bằng chuỗi 'mouvou' tối đa 2 lần trong chuỗi nếu chỉ định max.
- Bài tập:
 - Hãy làm bài thay thế với chuỗi sau”

“The most common text encodings for SMS text (user data) are GSM encoding (7bits) and Unicode (16bits). GSM encoding is commonly used for Latin (English, German, Spanish, ...) text messages where each character is represented using 7bits only. The GSM encoding can map 128 Latin characters.”

String: join()

- `.join(list_strings_to_join)`
- Nối tất cả các chuỗi trong list với nhau

String: Kiểm tra

- **.isalnum()**
 - Ít nhất 1 ký tự và là alphanumeric (chữ hoặc số)
- **.isalpha()**
 - Ít nhất 1 ký tự và là alphabetic (chữ)
- **.isnumeric()**
 - Nếu chuỗi **Unicode** chỉ gồm các ký tự số
- **.isdigit()**
 - Nếu chuỗi chỉ gồm số
- **.isspace()**
- **.islower()**
- **.isupper()**
- Trả về True/False

String: Print a string

- Print “I am %s and I am %d”%(‘Loi’, 30)

Format	Ý nghĩa
%c	character
%s	string conversion via str() prior to formatting
%i	signed decimal integer
%d	signed decimal integer
%u	unsigned decimal integer
%o	octal integer
%f	floating point real number

Tuples

- Tuples là một dạng tập hợp có cách hoạt động tương tự như list() trong đó đánh index từ 0
- Tuples được đặt trong dấu () thay vì [] như list
- Ví dụ:
 - `T = ('x', 'y', 1, 2)`
 - `Print t[1]`

Tuples: immutable

- Tuples là kiểu dữ liệu immutable giống như string
- Đây là điểm khác biệt giữa list và tuple
- Ví dụ:
 - `T[1] = 'xxxxx'?`

Tuples: immutable

- Vì dữ liệu không thể thay thế nên có một số phương thức không thể thực hiện với tuples
 - `Sort()`
 - `Append()`
 - `Reverse()`
- Lệnh `dir()` với list và tuple

Gán giá trị với tuples

- Xem xét ví dụ:
 - $(x,y) = (123,456)$
 - Print x
 - Print y
 - $X,y = 123,567$
 - Print x?
 - Print y?

Tuples: phương thức items của dictionary

- For (key,val) in dict.items():
 - Print key, val
- For t in dict.items():
 - Print t

So sánh tuples

- Toán tử so sánh có làm việc với tuples và các dạng dữ liệu liệt kê
- Nguyên tắc so sánh giữa tuples
- Ví dụ:
 - (0,1,100) ? (0,2,1)
 - ('a','c',1) ? ('a','b',1)

List of tuples: Sort()

- `L = [('a',1), ('c',2), ('b',3)]`
- `L.sort()`
- Dictionary -> list of tuples -> sorted

Sorted()

- Sắp xếp dictionary theo key hay value?
- $D = \{ '1': 'c', 'A': 'd', 'a': 'b' \}$
- Sắp xếp theo bất kỳ tiêu chí nào?
 - Dictionary -> list of tuples -> append in reverse order -> sorted

.sort() vs sorted()

- List.sort() vs sorted(iterable)
- `D = {'1':'c', 'A':'d', 'a':'b'}`
 - `D.sort()`?
 - `Sorted(d, key=str.lower)`
 - `Sorted(d, key=str.lower, reverse=True)`
- `D2 = {1:'c', 'A':'d', 'a':'b'}`
 - `Sorted(d, key=str.lower, reverse=True)?`
 - `List.sort(key=str.lower, reverse=True)?`

Sorted()

- `T = [('a', 10, 'pop'), ('b', 2, 'rock'), ('c', 5, 'country')]`
 - `T.sort()`
 - `T.sort(reverse=True)`
 - `T.sort(key=lambda T:T[1])`
 - `From operator import itemgetter`
 - `T.sort(key=itemgetter(2))`

Tuples

- Tại sao python tạo ra tuples?
- Các ngôn ngữ khác có dạng tuples?
- Sự ưu việt giữa tuples với list ở khía cạnh nào?

Tổng kết bài học

- Tập hợp
- Dictionary
- List
- Tuple